

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ PŘEDSEDY SOUDNÍHO DVORA

3. března 2022*

„Vedlejší účastenství – Článek 40 statutu Soudního dvora Evropské unie – Návrh podaný vysokým představitelem Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku – Zájem na rozhodnutí sporu – Vyhovění“

Ve věci C-551/21,

jejímž předmětem je žaloba na neplatnost na základě článku 263 SFEU, podaná dne 7. září 2021,

Evropská komise, zastoupená A. Bouquetem, B. Hofstätterem, T. Ramopoulosem a A. Stobiecka-Kuik, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Radě Evropské unie, zastoupené A. Antoniadisem, F. Naertem a B. Driessenem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Českou republikou, zastoupenou M. Smolkem, O. Švábem, J. Vláčilem a K. Najmanovou, jako zmocněnci,

Francouzskou republikou, zastoupenou A.-L. Desjonquères a J.-L. Carréem, jako zmocněnci,

Maďarskem, zastoupeným M. Z. Fehérem a K. Szíjjártó, jako zmocněnci,

Nizozemským královstvím, zastoupeným M. K. Bulterman a J. Langerem, jako zmocněnci,

Portugalskou republikou, zastoupenou M. Pimenta, P. Barros da Costa a M. J. Ramos, jako zmocněnkyněmi,

vedlejšími účastníky řízení,

PŘESEDÁ SOUDNÍHO DVORA,

s ohledem na návrh C. Lycourgose, soudce zpravodaje,

* Jednací jazyk: angličtina.

po vyslechnutí generální advokátky J. Kokott,

vydává toto

Usnesení

- 1 Svou žalobou se Evropská komise domáhá zrušení článku 2 rozhodnutí Rady (EU) 2021/1117 ze dne 28. června 2021 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Prováděcího protokolu k Dohodě mezi Gabonskou republikou a Evropským společenstvím o partnerství v odvětví rybolovu na období 2021–2026 (Úř. věst. 2021, L 242, s. 3) a pověření velvyslance Portugalska Radou Evropské unie prostřednictvím svého předsedy a na základě uvedeného ustanovení osobou zmocněnou podepsat uvedený protokol.
- 2 Na podporu této žaloby na neplatnost Komise zejména tvrdí, že praxe Rady spočívající v tom, že její předseda určí osobu zmocněnou k podepsání mezinárodní dohody jménem Evropské unie, zasahuje do ustanovení čl. 17 odst. 1 SEU Komisi přiznané výsady zajišťovat v oblastech nespadajících do společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP) vnější zastupování Unie.
- 3 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 6. ledna 2022 podal vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoký představitel“) na základě článku 40 statutu Soudního dvora Evropské unie a článku 130 jeho jednacího řádu návrh na vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání Komise.
- 4 Vysoký představitel na podporu tohoto svého návrhu tvrdí, že patří mezi „orgány Unie“ ve smyslu čl. 40 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a, podpůrně, že je třeba jej považovat za „instituci“ nebo „jiný subjekt“ Unie ve smyslu čl. 40 druhého pododstavce uvedeného statutu, což prokazuje „zájem na rozhodnutí sporu“ ve smyslu tohoto ustanovení. V tomto ohledu vysoký představitel poznamenává, že posouzení, která Soudní dvůr provede v nadcházejícím rozsudku v souvislosti s výsadou, jíž se Komise dovolává, se použijí *mutatis mutandis* na obdobnou výsadu, kterou má tento podle čl. 27 odst. 2 SEU v oblasti SZBP.
- 5 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 13. ledna 2022 Komise navrhla, aby bylo uvedenému návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení vyhověno.
- 6 Podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 21. ledna 2022 Rada navrhla zamítnutí uvedeného návrhu.
- 7 Rada má za to, že vysoký představitel nepatří mezi „orgány Unie“ ve smyslu čl. 40 prvního pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie a bez ohledu na to, že na něj musí být nahlíženo tak, že spadá pod pojem „instituce a jiné subjekty Unie“ ve smyslu čl. 40 druhého pododstavce uvedeného statutu, neprokazuje „zájem na rozhodnutí sporu“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 8 Rada zejména podotýká, že v projednávané věci se spor netýká SZBP, a řešení této věci ze strany Soudního dvora proto nemůže mít vliv na právní postavení vysokého představitele. Jeho postavení vůči Radě je ostatně odlišné od takového postavení Komise. V tomto ohledu Rada tvrdí, že vysoký představitel podle čl. 27 odst. 1 SEU předsedá Radě pro zahraniční věci, a může

proto sám určit osobu zmocněnou uzavřít mezinárodní dohodu v oblasti SZBP. Právní situace vysokého představitele se tedy liší od situace, v níž se nachází Komise, pokud je tak jako v projednávaném případě mezinárodní dohoda uzavřena v oblasti, která nespadá pod SZBP.

K návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení

- 9 Článek 40 první pododstavec statutu Soudního dvora Evropské unie stanoví, že členské státy a unijní orgány mohou ve sporech předložených Soudnímu dvoru vstupovat do řízení.
- 10 Unijními orgány ve smyslu tohoto ustanovení jsou pouze orgány taxativně vyjmenované v čl. 13 odst. 1 SEU (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 29. července 2019, Komise a Rada v. Carreras Sequeros a další, C-119/19 P, nezveřejněné, EU:C:2019:658, bod 6 a citovaná judikatura).
- 11 Vzhledem k tomu, že vysoký představitel není na daném seznamu uveden, nelze ho tudíž považovat za „orgán Unie“. Nemůže se proto dovolávat takové aktivní legitimace k tomu, aby se domáhal práva vstoupit do řízení v projednávané věci (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 29. července 2019, Komise a Rada v. Carreras Sequeros a další, C-119/19 P, nezveřejněné, EU:C:2019:658, bod 7 a citovaná judikatura).
- 12 Za těchto okolností je třeba ověřit, zda v projednávaném případě může vysoký představitel vstoupit do řízení na podporu návrhových žádání Komise na základě čl. 40 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie, jak podpůrně tvrdí.
- 13 Podle čl. 40 druhého pododstavce první věty uvedeného statutu přísluší právo vstoupit do řízení o sporu předloženém Soudnímu dvoru „institucím a jiným subjektům Unie a každé jiné osobě“, pokud prokáží „zájem na rozhodnutí sporu“. Druhá věta tohoto druhého pododstavce vylučuje vstup „fyzických a právnických osob“ do řízení ve sporech mezi členskými státy, mezi unijními orgány nebo mezi členskými státy a uvedenými orgány. Na základě znění a systematiky posledně uvedeného ustanovení je třeba mít za to, že takové vyloučení se na „instituce a jiné subjekty Unie“ nevztahuje (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 17. září 2021, Parlament v. Komise, C-144/21, EU:C:2021:757, body 6 až 8).
- 14 S ohledem na mandát vysokého představitele podle článku 27 SEU, který je neoddělitelně spjat s fungováním Unie, a zejména na skutečnost, že tento představitel se sice v souladu s čl. 27 odst. 3 SEU opírá o Evropskou službu pro vnější činnost (ESVČ), ale je na ní právně nezávislý, musí být tento pro účely použití čl. 40 druhého pododstavce statutu Soudního dvora Evropské unie zařazen mezi „instituce a jiné subjekty Unie“. S ohledem na judikaturu uvedenou v předchozím bodě proto může vysoký představitel vstoupit do sporu mezi Komisí a Radou, pokud může prokázat „zájem na rozhodnutí sporu“.
- 15 Pokud jde o existenci takového zájmu, je třeba připomenout, že pojmu „zájem na rozhodnutí sporu“ ve smyslu uvedeného čl. 40 druhého pododstavce je třeba rozumět jako bezprostřednímu a trvajícím zájmu na tom, jak bude rozhodnuto o předložených návrhových žádáních, a nikoli jako zájmu ve vztahu k uplatňovaným žalobním důvodům nebo argumentům. „Rozhodnutím sporu“ je totiž třeba rozumět navrhované konečné rozhodnutí, jak by bylo uvedeno ve výroku rozsudku, který bude vyneseno (usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 17. září 2021, Parlament v. Komise, C-144/21, EU:C:2021:757, bod 10).

- 16 Co se týče návrhů institucí a jiných unijních subjektů na vstup do řízení, je třeba uplatnit tuto podmínku týkající se existence bezprostředního a trvajícího zájmu takovým způsobem, který odráží specifika mandátu, který mají takoví navrhovatelé vykonávat podle unijního práva (viz usnesení předsedy Soudního dvora ze dne 17. září 2021, Parlament v. Komise, C-144/21, EU:C:2021:757, body 11 a 12).
- 17 V projednávané věci je třeba uvést, že čl. 27 odst. 2 SEU svěřuje vysokému představiteli mandát zastupovat Unii v oblastech spadajících do SZBP.
- 18 Komise pak v souladu s čl. 17 odst. 1 šestou větou SEU zajišťuje vnější zastupování Unie mimo SZBP a ostatní případy uvedené ve Smlouvách.
- 19 V projednávané věci se spor týká zejména toho, zda úkol zajišťovat vnější zastupování Unie, uvedený v čl. 17 odst. 1 šesté větě SEU, znamená, že určení osoby zmocněné k podepsání uzavírané mezinárodní dohody jménem Unie přísluší Komisi, a nikoli předsedovi Rady.
- 20 Posouzení této otázky institucionálního práva Soudním dvorem určí nejen řešení sporu v projednávané věci, ale bude mít *mutatis mutandis* rovněž rozhodující dopad na volbu postupu vysokého představitele a na jeho pravomoci v případě, že musí být podepsána mezinárodní dohoda v oblasti SZBP. Obdobně jako Komise v oblastech mimo SZBP je totiž vysoký představitel v oblastech spadajících do SZBP pověřen mandátem zastupovat Unii.
- 21 V projednávané věci sice vysoký představitel zakládá zájem na rozhodnutí sporu na výsadě týkající se zastupování Unie, kterou má v oblasti SZBP na základě čl. 27 odst. 2 SEU, obdobné výsadě, kterou má Komise podle čl. 17 odst. 1 SEU pro účely zastupování Unie v oblastech, které nespádají do SZBP, zatímco je v této věci dotčena pouze tato posledně uvedená výsada. Je však třeba zdůraznit, že tento zájem vysokého představitele na rozhodnutí sporu nespočívá na tom, že by se nacházel v téže situaci jako Komise v jednom nebo několika obdobných případech, ale – jak bylo konstatováno v předchozím bodě – na tom, že řešení sporu v projednávané věci určí rozsah jeho role a pravomocí, které mu plynou z primárního práva, pokud jde o podpis veškerých mezinárodních dohod uzavíraných Unií v oblasti SZBP.
- 22 S ohledem na tento obecný dosah zájmu uplatňovaného vysokým představitelem, jakož i skutečnost, že tento představitel je v zásadě jedinou osobou nebo entitou, která ho může uplatňovat, musí být tento zájem považován za „bezprostřední“ a „trvající“.
- 23 Bezprostřední a trvající zájem na rozhodnutí sporu v projednávané věci, který tedy vysoký představitel může mít, není popřen Radou uplatňovanou okolností, že vysoký představitel na základě čl. 27 odst. 1 SEU předsedá Radě pro zahraniční věci. V tomto ohledu stačí uvést, že jak upřesnila Rada, rozhodnutí o zmocnění k podpisu mezinárodní dohody v oblasti SZBP nejsou vždy přijímána Radou pro zahraniční věci a dále že nezávisle na konkrétní roli vysokého představitele v rámci uzavírání takové mezinárodní dohody mohou vyjasnění, která Soudní dvůr poskytne z právního hlediska ohledně rozsahu úlohy zastupování uvedené v čl. 17 odst. 1 SEU, upřesnit rozsah mandátu zastupování uvedený v čl. 27 odst. 2 SEU.
- 24 S ohledem na všechny předcházející úvahy je třeba v souladu s čl. 40 druhým pododstavcem statutu Soudního dvora Evropské unie a čl. 131 odst. 3 jeho jednacího řádu návrhu vysokého představitele na vstup do řízení jako vedlejšího účastníka na podporu návrhových žádání Komise vyhovět.

K procesním právům vedlejšího účastníka

- 25 Vzhledem k tomu, že návrhu na vstup vedlejšího účastníka do řízení bylo vyhověno, obdrží podle čl. 131 odst. 3 jednacího řádu vysoký představitel veškeré procesní písemnosti, které byly doručeny účastníkům řízení.
- 26 Vzhledem k tomu, že tento návrh byl podán ve lhůtě šesti týdnů stanovené v článku 130 jednacího řádu, může vysoký představitel v souladu s čl. 132 odst. 1 tohoto řádu předložit ve lhůtě jednoho měsíce od předání písemností uvedených v předchozím bodě spis vedlejšího účastníka.
- 27 A konečně, vysoký představitel může v případě konání jednání k přednesu řeči podat ústní vyjádření.

K nákladům řízení

- 28 Podle článku 137 jednacího řádu Soudní dvůr rozhoduje o nákladech řízení v rozsudku nebo usnesení, jímž se končí řízení.
- 29 Vzhledem k tomu, že v projednávané věci bylo návrhu vysokého představitele na vstup do řízení vyhověno, je třeba stanovit, že o nákladech řízení souvisejících s jeho vedlejším účastenstvím bude rozhodnuto později.

Z těchto důvodů předseda Soudního dvora rozhodl takto:

- 1) **Návrhu vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku na vstup do řízení ve věci C-551/21 jako vedlejšího účastníka na podporu návrhových žádání Evropské komise se vyhovuje.**
- 2) **Vysoký představitel Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku obdrží od vedoucího soudní kanceláře kopie veškerých procesních písemností.**
- 3) **Vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku bude stanovena lhůta pro předání spisu vedlejšího účastníka.**
- 4) **O nákladech řízení souvisejících s vedlejším účastenstvím vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku bude rozhodnuto později.**

Podpisy.